

[Zahle.]

om sig selv dér, men han maa med det „Vi“ mene de Højesteretsdommere, som han i denne Situation har sat i sit eget Sted. Det er derfor noget underligt nu at faa fremhævet som en Grund til, at der skal være særlige Højesteretssagførere, at det skal være Mænd, som i særlig Grad er i Stand til at docere jus for Højesteret. Nej, lad Højesteret faa Mænd frem, som klart og tydeligt — med den Klarhed og Tydelighed, som kun det fuldkomne, det mest dybtgaaende Kendskab til Faktum og Personer muliggør — kan forelægge de faktiske Forhold for Højesteret, og lad saa Højesteretsdommerne selv anvende Retten derpaa. Det er desuden saaledes, naar man endelig kommer ind paa, hvad der i Spørgsmaalet er Ret, at det vil være et meget sjældent Tilfælde, at en Højesteretssagfører i Højesteret med nogen Grund vil kunne pege paa Lovbestemmelser under Højesteretsproceduren, som ikke har været fremme under Landsretsproceduren. Jeg tror ikke, det vil være muligt at paavise Eksempler paa, at det er Paavisningen af særlige, hidtil for Retten ikke fremdragne og kendte juridiske Argumenter eller Lovbestemmelser, som foranlediger Sagen anderledes bedømt ved Højesteret. Landsrettens Dommere kender dog ogsaa Lovene og har selv dømt efter Lovene.

Det er derfor ikke mig muligt at forstaa, hvorfor Parten ikke maa bruge den Landsretssagfører, som han har Tillid til, for Højesteret, naar han har procederet paa tilfredsstillende Maade ved Landsretten. I mange Tilfælde vil Landsretssagføreren og Parten være Mænd, der kender hinanden, som staa i Fortrolighedsforhold til hinanden, og det kan være meget pinligt for den paagældende Part at skulle betro sig til en fremmed, hvad Højesteretssagføreren i de fleste Tilfælde vil være. Det er derfor ikke alene dyrere for den danske Borger, naar han skal skifte Sagfører fra Landsret til Højesteret, men det vil ogsaa i mange Tilfælde kunne være yderst pinligt for ham. Ogsaa af denne Grund synes jeg, at vi skulde ophæve dette særlige Privilegium.

Nu er Forholdet ogsaa det, at naar man opretholder Højesteretssagførernes Privilegium, saa har vi her i Landet i Virkeligheden ikke 3 Instanser, Underret, Landsret og Højesteret, men saa har vi 4 Instanser, thi for at naa frem for Højesteret skal man finde en Højesteretssagfører, som vil vise en den Tillid og Interesse at føre Sagen for Højesteret. Højesterets Skræk for, at der skulde blive appelleret for mange Sager, naar man

ikke havde Højesteretssagførere til at værne om Højesteret, beror paa en ubegrundet Mistillid til Landsretssagførerne. Dette er ikke noget, jeg paastaar, men det er bevisligt, thi det er jo Landsretssagførerne, der er de danske Borgeres Raadgivere, naar de skal appellere fra Underret til Landsret. Og nu har der aldrig her i Landet lydt Klager over, at der bliver appelleret for mange Sager fra Underret til Landsret. Dette viser, at Landsretssagførerne ikke er særlig proces-syge, og det er derfor Udtryk for en ubegrundet Mistillid fra Højesteretsdommernes Side, naar de absolut vil have et Værn stillet ind mellem Landets Borgere og sig selv gennem Højesteretssagførerne. Det er en stor Forskel, der er mellem Tilstanden her i Landet med de 4 Instanser og i Norge, hvor man i hvert Fald foreløbig kun har 2 Instanser, idet Sagerne nemlig dér efter deres Værdi appelleres fra Underret til Overret, og saa er det forbi, eller, naar det er større Sager, der drejer sig om mere end 5 000 Kr., direkte fra Underret til Højesteret, saaledes at de altsaa kun underkastes to Behandlinger. Her har vi paa en Maade fire, og jeg tør sige, at i mange Tilfælde er den ene, den, som ad kunstig Vej er skudt ind, og som beror paa, at man skal have en Højesteretssagførers Medvirkning til at appellere, en Instans, som virker yderst uheldigt. Jeg synes, at Borgerne bør have Valgfrihed, naar det gælder deres Sagfører, og Borgerne maa have Ret til at appellere i det Omfang, hvori Lovens Betingelser er til Stede; der skulde ikke skydes nogen Formynder ind paa dette Omraade.

Desuden er der det uheldige Forhold her i Landet, at alle Højesteretssagførerne er knyttede til Hovedstaden — og det er de nødte til at være nu. Den Bestemmelse vil man her ophæve; en Højesteretssagfører skal altsaa nu godt kunne bo udenfor København. Men naar man tænker paa, i hvilket Omfang Højesteretssagførerne er knyttede til Erhvervslivet her i Hovedstaden som Bestyrelsesmedlemmer af Banker, Aktieselskaber, Interessentskaber o. s. v., o. s. v., vil man forstaa, at det ikke kan være anderledes. Saa længe Monopolet opretholdes, vil Højesteretssagførerne vedblive med at have deres Bopæl i København, og det giver naturligvis en vis Fremmedhed overfor mange Forhold paa Landet. Højesteretssagførerne er ikke saaledes knyttede til Befolkningen ud over hele Danmark som de over hele Landet spredte Landsretssagførere. Ogsaa af den Grund vilde det være langt bedre, om en Landsretssagfører, naar han havde sin Parts Tillid i den Sag, som var ham betroet, kunde